Gemeente Amsterdam

Rechtmatigheid SUWI raadplegingen 4e kwartaal 2021

Rapport februari 2022

Gemeente Amsterdam
Team Advisering Interne Beheersing
Subsidies, Inkoop en Juridisch Bureau Sociaal

1 Inleiding

Suwinet-Inkijk biedt overheidsorganisaties de mogelijkheid persoonsgegevens van burgers, die bij verschillende organisaties of basisregistraties zijn opgeslagen, te raadplegen in één webtoepassing. De gemeente is verplicht maatregelen te nemen ter voorkoming van onrechtmatige raadplegingen in Suwinet.

In dit rapport worden de ontwikkelingen en bevindingen van het 4e kwartaal 2021 weergegeven.

2 Ontwikkelingen

2.1 Training medewerkers[1]

De afgelopen maanden lag op het gebied van training van medewerkers de focus op de teams Voorzieningen van de afdeling Armoedebestrijding omdat het aantal getrainde medewerkers daar beperkt was. Inmiddels zijn de meeste medewerkers van deze teams door 5.1, 2, e Team I&B WPI getraind.

De reorganisatie van WPI is afgerond per 1 januari 2022. De komende periode zal geïnventariseerd worden welke medewerkers nog geen training gevolgd hebben. Dit aantal is mogelijk toegenomen omdat medewerkers in een nieuwe functie kunnen zijn geplaatst waarvoor autorisatie voor Suwinet nodig is. Vervolgens kunnen vanaf maart aan deze medewerkers trainingen aangeboden worden.

Het is inmiddels gelukt de Verklaring juist gebruik Suwinet in het personeelsdossier op te nemen. Bij P&O is herhaaldelijk het verzoek neergelegd de verklaring onder een vast label te registeren zodat de verklaringen te herkennen zijn. Dit lukt nog niet.

Medewerkers met autorisatie voor Suwinet is gevraagd de verklaring te tekenen. Naar aanleiding van vragen van medewerkers is een toelichting op intranet geplaatst.

2.2 Training leidinggevenden[2]

De reorganisatie heeft geleid tot veel veranderingen onder de leidinggevenden. Dit heeft tot gevolg dat veel nieuwe leidinggevenden van teams waarin Suwinet wordt gebruikt, geen training hebben gevolgd. Mogelijk zijn zij niet of beperkt bekend met Suwinet. Dit is een risico omdat deze leidinggevenden te maken hebben met medewerkers die zij niet kennen. In de overgangsfase kan daardoor onrust ontstaan onder medewerkers wanneer zij worden gevraagd een raadpleging te verklaren. Nieuwe leidinggevenden moeten dus zo snel als mogelijk getraind worden. 5.1, 2, e

[1] Ism 5.1, 2, e Team I&B WPI
[2] Ism 5.1, 2, e Team I&B WPI

5.1, 2, e Team I&B WPI zal inventariseren welke leidinggevenden getraind moeten worden zodat hiermee in maart gestart kan worden. Tot die tijd geeft 5.1, 2, e van Team AIB die belast is met de onderzoeken extra aandacht aan de communicatie met deze leidinggevenden.

2.3 Gebruik BSN vanuit personeelsbestand[3]

Begin 2019 is na overleg tussen juristen en Privacy Officers van de clusters Sociaal en Interne Dienstverlening duidelijk geworden dat vanuit de AVG geen beletsel bestaat voor het betrekken van de gegevens in de personeelsbestanden bij de controle op rechtmatig gebruik van Suwinet. De precieze grond hiervoor lijkt echter niet vastgelegd te zijn. 5.1, 2, e Team I&B WPI heeft contact gelegd met de privacy-officers van deze 2 clusters om de grond vast te leggen. De Privacy Officer van het cluster Sociaal heeft begin februari Team AIB gevraagd hiervoor het formulier AVG-toets in te vullen. De Privacy Officers van beide clusters hebben P&O daarnaast geadviseerd de gegevensverstrekking aan Team AIB op te schorten tot het formulier is ingevuld en getoetst door een Privacy Officer. Dit houdt in dat een groot deel van de huidige onderzoeksinstrumenten tijdelijk of zelfs definitief wegvalt. Team AIB bekijkt overigens op dit moment in hoeverre het mogelijk is de controles anders in te richten (zie paragraaf 2.6).

2.4 Autorisatiematrix[4]

Als gevolg van de reorganisatie van WPI is de autorisatiematrix niet meer passend. 5.1, 2, e 5.1, 2, e privacy en informatiebeveiliging WPI zal deze aanpassen. Totdat dit is gebeurd kunnen de controles die gebaseerd zijn op de matrix niet (goed) plaatsvinden. Het gaat hierbij onder andere om de controles op nieuwe en bestaande autorisaties. Het risico bestaat dus dat autorisaties onterecht verstrekt of in stand gehouden worden. Naar verwachting zal eind februari de nieuwe matrix gereed zijn. Vervolgens kunnen in maart weer controles op de bestaande autorisaties plaatsvinden.

Medio maart worden door Team AIB de controles over de maand januari uitgevoerd. Dan zal ook duidelijk worden of het aantal mismatches in de bestandsvergelijking is afgenomen als gevolg van het opnieuw invoeren van de werktitels in de personeelssystemen. Eventuele afwijkingen in de registratie kunnen dan teruggekoppeld worden aan de accounthouders P&O van WPI en Directie SIS. Ook hier geldt echter dat eerst de nieuwe autorisatiematrix bekend moet worden.

2.5 Onnodig meerdere raadplegingen[5]

Over het afgelopen jaar heeft Team AIB de raadplegingen waarvoor mogelijk de strikte noodzaak ontbreekt in kaart gebracht.

[3] Ism 5.1, 2, e eam I&B WPI
[4] Ism 5.1, 2, e privacy en informatiebeveiliging WPI
[5] Ism 5.1, 2, e Team I&B WPI

Aantal keer per maand dat een uniek BSN door 4 of meer collega's is geraadpleegd:

	4	5	6	7	8	9	Totaal
Jan	39	3	1				43
Feb	44	10	1	3	1	1	60
Mrt	82	13	3	2			100
Apr	56	5					61
Mei	42	8					50
Jun	39	5	1				45
Juli	31	1	1				33
Aug	36	2					38
Sep	32	8	4				44
Okt	31	6	1				40
Nov	35	4	1				40
Dec	32	7					39
							593

Het gaat hierbij bijvoorbeeld om extra raadplegingen bij collegiale toetsing of advies en inwerken van collega's. Er is nadrukkelijk geen sprake van niet-ethische raadplegingen.

5.1, 2, e Team I&B WPI geeft aandacht aan dit onderwerp in de trainingen en bij contacten met de teams. Ook 5.1, 2, e an Team AIB die belast is met de onderzoeken geeft hier bij de contacten met leidinggevenden aandacht aan. Bij de teams Voorzieningen van de Afdeling Armoedebestrijding heeft dit in januari 2022 geleid tot een aanpassing van het werkproces. Bij deze afdeling was een extra raadpleging in het werkproces opgenomen bij het uitvoeren van een collegiale toets.

Door de aanpassing bij Voorzieningen wordt verwacht dat het aantal onnodige raadplegingen zal verminderen. In de tabel is ook een trend zichtbaar. Binnenkort zal besloten worden of in 2022 verdere controle op onnodige raadplegingen zal plaatsvinden (zie paragraaf 2.6).

2.6 Concretiseren onderzoeksinstrumenten

In het afgelopen jaar is het aantal eigen raadplegingen door medewerkers enorm terug gelopen. De laatste eigen raadpleging dateert van mei. De onderzoeken en de open communicatie met teams van zowel Team AIB als de sr. Adviseur Team I&B WPI hebben hun vruchten afgeworpen.

Bij het onderzoek naar collega-raadplegingen komen geen niet-ethische zaken naar boven. Medewerkers gebruikten Suwinet dus in relatie tot hun werk waarbij toevallig een collega betrokken is. Wel leiden de onderzoek naar collega-raadplegingen tot "bijvangst". Hiermee wordt bedoeld dat Team AIB toevalligerwijs op andere zaken stuit die niet volgens de instructies zijn verlopen. De bijvangst is belangrijk omdat zo zaken naar de oppervlakte komen die anders verborgen zouden blijven. Een voorbeeld hiervan zijn de dubbele raadplegingen die niet noodzakelijk en dus niet toegestaan zijn. Door dit terug te koppelen aan leidinggevenden en 5.1, 2, e 5.1, 2, e Team I&B WPI wordt gewerkt aan beter en veilig gebruik van Suwinet.

Team AIB heeft in het rapport over het derde kwartaal al een voorschot genomen op instrumenten die in 2022 ingezet zouden kunnen worden. De contouren hiervan zijn inmiddels duidelijk. In een nieuw plan van aanpak voor 2022 zullen deze onderzoeksinstrumenten concreet gemaakt worden.

Op 14 december 2021 organiseerde het BKWI een webinar over Suwinet. Deze stond open voor alle gebruikers van Suwinet. Dit heeft niet geleid tot nieuwe inzichten op het gebied van controle op het gebruik van Suwinet.

3 Bevindingen onderzoeken

3.1 Algemeen

In het 4e kwartaal 2021 zijn 281 raadplegingen, waarvan nul eigen raadplegingen, onderzocht door Team AIB. Hiervan zijn 9 raadplegingen in onderzoek gegeven bij leidinggevenden.

In Weesp zijn in het vierde kwartaal geen eigen en collega raadplegingen geweest waarvoor verder onderzoek nodig was.

3.2 Afhandeling historische onderzoeken

Over het eerste kwartaal van 2021 stond nog 1 onderzoek[6] open vanwege ziekte van de medewerker. De medewerker is inmiddels weer hersteld en heeft een verklaring gegeven waaruit blijkt dat het een rechtmatige raadpleging was.

Over het derde kwartaal van 2021 stonden nog 2 onderzoeken[7] open. Inmiddels is duidelijk dat in beide gevallen sprake was van collegiaal overleg waarvoor herhaalde raadpleging in Suwinet niet noodzakelijk en dus niet toegestaan was.

3.3 Collega raadplegingen Q4

De 9 onderzoeken betreffen raadplegingen waarbij de geraadpleegde voorkomt in de personeelsadministratie van de gemeente.

In 4 gevallen bleek de raadpleging rechtmatig.

In 1 geval[8] bleek sprake van (onnodige en dus niet toegestane) collegiale ondersteuning.

In 2 gevallen[9] bleken de medewerkers uit dienst te zijn. In beide gevallen was overigens geen sprake van mogelijk niet-ethisch gebruik van Suwinet.

[6] Team AB Voorzieningen 1
[7] Team Inkomen 4
[8] Team Inkomen 2

In 2 gevallen[10] is nog geen terugkoppeling van de teammanager ontvangen.

4 Actiepunten

Actie	Wie	Streefdatum
Benaderen medewerkers voor (opfris)trainingen.	5.1, 2, e Team I&B WPI	Maart
Benaderen nieuwe leidinggevenden voor trainingen	5.1, 2, e Team I&B WPI	Maart
Nagaan grond gebruik BSN vanuit personeelsbestand	5.1, 2, e Team I&B WPI en Team AIB	Maart
Opbouwen nieuwe autorisatiematrix	5.1, 2, e privacy en informatiebeveiliging WPI	Eind februari
Afstemmen mismatches vanuit P&O-bestanden met accounthouders P&O	Team AIB	Maart
Opstellen plan van aanpak 2022	Team AIB	Maart
Verklaring juist gebruik Suwinet in P&O-systeem voorzien van label	5.1, 2, e privacy en informatiebeveiliging WPI/P&O	Maart

[9] Team Inkomen 2 en Team Inkomen 4
[10] WP WN6 De Baarsjes en Sociaal Werk Volwassenen 3

Bijlage 1 Tabellen

Onderzoeken

Per directie oktober t/m december 2021

Directie	Team	In onderzoek		Afgehandeld			Eindtotaal
		Collega	Totaal In onderzoek	Collega	Eigen	Totaal Afgehandeld	
Inkomen	HH T&V 3 Verhaal			1		1	1
	Team AB Voorzieningen 1			2		2	2
	Team AB Voorzieningen 2			1		1	1
	Team Inkomen 2			2		2	2
	Team Inkomen 4			1		1	1
Werk	Sociaal Werk Volwassenen 3	1	1				1
	WP WN6 De Baarsjes	1	1				1
Eindtotaal		**2**	**2**	**7**		**7**	**9**

Per directie januari t/m december 2021

Directie	Team	In onderzoek		Afgehandeld		Soort	Eindtotaal
		Collega	Totaal In onderzoek	Collega	Eigen	Totaal Afgehandeld	
Inkomen	HH Projecten			2		2	2
	HH T&V 3 Verhaal			4		4	4
	Team AB Voorzieningen 1			3		3	3
	Team AB Voorzieningen 2			5		5	5
	Team Inkomen 1			3		3	3
	Team Inkomen 2			4		4	4
	Team Inkomen 3			6		6	6
	Team Inkomen 4			9		9	9
	Team inkomen intake			2	1	3	3
	Team TOZO				1	1	1
SIS	Geschilbeslechting				1	1	1
Werk	EB3				1	1	1
	Sociaal Werk Volwassenen 3	1	1				1
	Team Koers naar werk 4.3			1		1	1
	WP WN6 De Baarsjes	1	1				1
Eindtotaal		**2**	**2**	**39**	**4**	**43**	**45**

Resultaten

Per directie oktober t/m december 2021

Directie	Team	Resultaat			
		Geen sanctie (ondersteuning)	Rechtmatige raadpleging	Uit dienst	Eindtotaal
Inkomen	HH T&V 3 Verhaal		1		1
	Team AB Voorzieningen 1		2		2
	Team AB Voorzieningen 2		1		1
	Team Inkomen 2	1		1	2
	Team Inkomen 4			1	1
Eindtotaal		**1**	**4**	**2**	**7**

Per directie januari t/m december 2021

Directie	Team	Resultaat						
		Geen sanctie	Geen sanctie (ondersteuning)	Mondelinge waarschuwing	Rechtmatige raadpleging	Uit dienst	ZZP contract beeindigd	Eindtotaal
Inkomen	HH Projecten				2			2
	HH T&V 3 Verhaal				4			4
	Team AB Voorzieningen 1				2			2
	Team AB Voorzieningen 2		4		1			5
	Team Inkomen 1		3					3
	Team Inkomen 2	1	2			1		4
	Team Inkomen 3	1	4		1			6
	Team Inkomen 4		8			1		9
	Team inkomen intake	1			1		1	3
	Team TOZO			1				1
SIS	Geschilbeslechting	1						1
Werk	EB3	1						1
	Sociaal Werk Volwassenen 3							
	Team Koers naar werk 4.3			1				1
	WP WN6 De Baarsjes							
Eindtotaal		**5**	**21**	**2**	**11**	**2**	**1**	**42**